

Súd: Správny súd v Banskej Bystrici
Spisová značka: 25Sas/7/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0824100124
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Jitka Mlynarčíková, PhD.,
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2025:0824100124.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Banskej Bystrici v konaní pred sudkyňou JUDr. Ing. Jitkou Mlynarčíkovou, PhD. LL.M. v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX D. E. F., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta 8 a10, 813 63 Bratislava – mestská časť Staré Mesto, IČO: 30 807 484, o preskúmanie zákonnosti Rozhodnutia žalovanej č. 349-2/2024-BA zo dňa 08. 01. 2024, takto

rozhodol:

I. Rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. 349-2/2024-BA zo dňa 08.01.2024 z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanej na ďalšie konanie.

II. Žalovaná je p o v i n n á v plnom rozsahu nahradiť žalobcovi dôvodne vynaložené trovy konania a zaplatiť ich v lehote 20 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bude určená ich výška.

o d ô v o d n e n i e :

Administratívne konanie

1. Žalobca si uplatnil nárok na úrazový príplatok z titulu úrazu zo dňa 09. 07. 2023 na základe elektronického potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti, vystaveného dňa 10. 07. 2023 F. F. G., všeobecným lekárom pre dospelých, Poštová 1, Žilina, ktorý ako dôvod trvania dočasnej pracovnej neschopnosti žalobcu vyznačil „úraz“. Dňa 21. 07. 2023 vykonal F. F. G. zmenu na „pracovný úraz“. Sociálna poisťovňa, pobočka Prievidza (ďalej len „prvostupňový orgán verejnej správy“) požiadala svojho posudkového lekára o vyjadrenie, či predmetná dočasná pracovná neschopnosť žalobcu, ktorá trvá od 10. 07. 2023 je od začiatku v súvislosti s pracovným úrazom zo dňa 09. 07. 2023 a či v jej priebehu nedošlo k zmene diagnózy. Posudkový lekár oddelenia výkonu lekárskej posudkovej činnosti F. H. F. v reakcii na žiadosť prvostupňového orgánu verejnej správy emailom zo dňa 27. 10. 2023 uviedla, že prešetrením v zdravotnej dokumentácii žalobcu bolo zistené, že dočasná pracovná neschopnosť žalobcu je od začiatku a trvá i naďalej v súvislosti s pracovným úrazom zo dňa 09. 07. 2023.

2. Prvostupňový orgán verejnej správy výzvou č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 02. 10. 2023, ktorá bola zamestnávateľovi žalobcu obchodnej spoločnosti KREN EXPRES s.r.o., so sídlom Pravenec 271/A, 972 16 Pravenec (ďalej len „zamestnávateľ“) doručená dňa 09. 10. 2023 vyzval na vyjadrenie sa k poisťovej udalosti a na predloženie dokladov. V reakcii na výzvu prvostupňového orgánu verejnej správy, ktorá bola prvostupňovému orgánu verejnej správy doručená dňa 16.10.2023, zodpovedný zamestnávateľ uviedol, že úraz žalobcu považuje za pracovný úraz, ktorý sa stal v čase, kedy žalobca vykonával skrátený týždenný odpočinok (24 hodín). Žalobca bol povinný vykonať kontrolu upevnenia tovaru pred jazdou, ktorá mala začať dňa 09. 07. 2023 po 22. hodine večer. Zamestnávateľ tiež uviedol, že kontrolu upevnenia tovaru žalobca začal vykonávať skôr (za vidna), čím sa snažil o zníženie rizika pri práci. Zamestnávateľ žalobcu súčasne predložil záznam o výkone v zahraničnej preprave č. 0124508,

prepúšťaciú správu z nemocnice Nové Město na Moravě zo dňa 10. 07. 2023, tachografový záznam, pracovnú zmluvu uzatvorenú medzi zamestnávateľom a žalobcom zo dňa 25. 01. 2021 vrátane dohody o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 30.12.2022, prílohu k zmluve o preprave vecí, náplň práce vodiča kamiónovej prepravy, záznam zo školenia BOZPO zo dňa 22. 01. 2021, osvedčenie o pravidelnom výcviku vodiča nákladnej dopravy č. 0171207 zo dňa 11. 11. 2019.

3. Prvostupňový orgán verejnej správy následne vydal rozhodnutie č. XXXXX-XX/XXXX-XX zo dňa 14. 11. 2023 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy“), ktorým rozhodol, že podľa § 85 v spojení s § 83 a v súlade s § 8 ods. 1, 4 a 5 Zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon č. 461/2003 Z. z.“) žalobca nemá nárok na úrazový príplatok za obdobie dočasnej pracovnej neschopnosti odo dňa 10. 07. 2023 do ukončenia dočasnej pracovnej neschopnosti z titulu úrazu zo dňa 09. 07. 2023. V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový orgán verejnej správy poukázal na to, že žalobca si uplatnil nárok na úrazový príplatok z titulu úrazu zo dňa 09. 07. 2023. Zo spisovej dokumentácie, a to zo záznamu o registrovanom pracovnom úraze, spísaného dňa 11. 07. 2023 a Oznámenia o poistnej udalosti zo dňa 12. 07. 2023 vyplynulo, že žalobcovi sa stal úraz dňa 09. 07. 2023 o 19.49 hod., a to tak, že v čase povinnej prestávky počas kontroly upevnenia nákladu pri schádzaní z návesu sa pošmykol a privodil si poranenie, zlomeninu pravej holennej kosti. Ďalej v odôvodnení konštatoval, že z dokladov, predložených zamestnávateľom, konkrétne zo zaslaného záznamu z tachografovej karty, jednoznačne vyplýva, že dátum a čas úrazu žalobcu spadajú do doby trvania povinného odpočinku podľa § 5 ods. 1 Zákona č. 462/2007 Z.z. o organizácii pracovného času v doprave a o zmene a doplnení Zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení Zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení Zákona č. 309/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o organizácii pracovného času v doprave“), čo zamestnávateľ potvrdil vo svojom vyjadrení zo dňa 10. 10. 2023, v ktorom uviedol, že : „vodič sa rozhodol obetovať čas svojho odpočinku na skontrolovanie upevnenia nákladu kvôli zaisteniu bezpečnosti“. Doba minimálneho týždenného odpočinku sa podľa § 3 ods. 5 písm. c) Zákona o organizácii pracovného času v doprave nezapočítava do pracovného času a nemôžeme ju započítať do pracovného času ani v zmysle § 3 ods. 8 Zákona o organizácii pracovného času v doprave, a preto nie sú naplnené predpoklady, ktoré by viedli k možnosti posúdenia úrazu žalobcu zo dňa 09. 07. 2023 ako pracovného úrazu podľa príslušných legislatívnych predpisov, upravujúcich nároky na úrazové dávky z povinného úrazového poistenia zamestnávateľa. Prvostupňový orgán verejnej správy uviedol, že v prípade odpočinku je irelevantné, či išlo o odpočinok v kabíne vozidla alebo na inom mieste. Išlo o odpočinok mimo pracovného času, ktorý nemožno považovať za výkon, potrebný pred začatím práce, rovnako ako by nebolo možné považovať za výkon potrebný pred začatím práce každý iný odpočinok, ktorý žiadateľ o dávku čerpal mimo pracovného času, napr. v domácom prostredí. V súvislosti s rozhodovaním o nároku žalobcu na úrazové dávky podľa Zákona č. 461/2003 Z. z. nebolo možné prihliadať na vyjadrenie zamestnávateľa, že ide o pracovný úraz, nakoľko zamestnávateľ bol názoru, že sa 24 hodinový týždenný odpočinok započítava do pracovného času, pričom takéto vyhlásenie odporuje ustanoveniam Zákona o organizácii pracovného času v doprave. Prvostupňový orgán verejnej správy uzavrel, že úraz žalobcu zo dňa 09. 07. 2023 nespĺňa definíciu pracovného úrazu podľa § 8 Zákona č. 461/2003 Z. z., a preto nie je možné žalobcovi priznať dávku úrazového poistenia, t. j. úrazový príplatok.

4. Proti predmetnému rozhodnutiu prvostupňového orgánu verejnej správy podal žalobca odvolanie. O podanom odvolaní žalobcu rozhodla žalovaná rozhodnutím č. 349-2-2024-BA zo dňa 08. 01. 2024 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) tak, že odvolanie žalobcu zamietla v celom rozsahu a potvrdila prvostupňové rozhodnutie. Žalovaná v odôvodnení uviedla, vychádzajúc z tlačiva „Oznámenie poistnej udalosti“ zo dňa 17. 07. 2023, že žalobca utrpel dňa 09. 07. 2023 o 19.49 hod. poistnú udalosť v pracovnom zaradení vodič medzinárodnej kamiónovej dopravy. Zamestnávateľom bola predmetná poistná udalosť uznaná za pracovný úraz so 100 % mierou zavinenia na strane zamestnávateľa. V dôsledku poistnej udalosti bol žalobca uznaný ošetrovateľom za dočasne práceneschopného odo dňa 10. 07. 2023, a to prostredníctvom elektronického potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti, ktoré zároveň predstavuje aj žiadosť žalobcu o priznanie úrazového príplatku. Po zistení uplatniteľnej legislatívy, ktorou je slovenská legislatíva, prvostupňový orgán verejnej správy začal vykonávať šetrenie skutočného stavu vecí dopytom na zamestnávateľa. Zamestnávateľ poskytol požadovanú súčinnosť, pričom poistnú udalosť zo dňa 09. 07. 2023 považoval za pracovný úraz. Žalovaná poukázala na doplnenie dokazovania dopytom na posudkovú lekárku, ktorá uviedla, že žalobcova dočasná pracovná neschopnosť súvisí s poistnou udalosťou zo dňa 09. 07. 2023. Na

základe zisteného skutkového stavu, ktorého súčasťou bol i listinný dôkazný materiál, doručený zamestnávateľom prvostupňovému orgánu verejnej správy, vydal prvostupňový orgán verejnej správy prvostupňové rozhodnutie o nepriznaní nároku na úrazový príplatok za obdobie dočasnej pracovnej neschopnosti od 10. 07. 2023 z dôvodu úrazu žalobcu zo dňa 09. 07. 2023. Žalovaná ďalej poukázala na odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia a na podané odvolanie žalobcu. Žalovaná citovala § 8 ods. 1 písm. a), § 16, § 85, § 195 ods. 1 Zákona č. 461/2003 Z. z., § 5 ods. 1, § 3 ods. 5 písm. b), písm. c), § 3 ods. 8 Zákona o organizácii pracovného času v doprave. Žalovaná konštatovala, že prvostupňový orgán verejnej správy naplnil znenie § 195 ods. 1 Zákona č. 461/2003 Z. z., keď riadne zistil skutočný stav vecí, v rozhodnutí uviedol, z ktorých dôkazov vychádzal a zároveň uviedol svoju úvahu pri vydaní rozhodnutia. Žalovaná sa po preskúmaní dôkazov stotožnila s ich vyhodnotením tak, ako to vykonal prvostupňový orgán verejnej správy. Žalovaná poukázala na to, že hoci zamestnávateľ v Oznámení pracovného úrazu uznal poistnú udalosť zo dňa 09. 07. 2023 za pracovný úraz a Sociálna poisťovňa je vyhlásením zamestnávateľa viazaná, takéto vyhlásenie nesmie odporovať legislatíve. Podľa listu zamestnávateľa zo dňa 10. 10. 2023 žalobca v čase, keď došlo k vzniku poistnej udalosti čerpal týždenný odpočinok, pričom z § 3 ods. 5 písm. c) Zákona o organizácii pracovného času v doprave vyplýva, že doba odpočinku sa nezarátava do pracovného času. Žalovaná tiež poukázala na článok V., bod 1. pracovnej zmluvy, v zmysle ktorého zamestnanec je povinný zverenú prácu vykonávať v pracovnej dobe. Žalovaná napokon uzavrela s poukazom na § 3 ods. 5 písm. c) a § 3 ods. 8 Zákona o organizácii pracovného času v doprave, vrátane do konania doložených a získaných dôkazov, že žalobca v čase vzniku poistnej udalosti čerpal odpočinok, ktorý sa v zmysle § 3 ods. 5 písm. c) Zákona o organizácii pracovného času v doprave nezapočítava do pracovného času, pričom nešlo ani o prestávku, resp. odpočinok, obsiahnutý v § 3 ods. 5 Zákona o organizácii pracovného času v doprave, ktorý by sa do pracovného času zarátaval. Poistná udalosť bola utrpená mimo pracovného času. S poukazom na § 8 Zákona č. 461/2003 Z. z., ktoré obsahuje definíciu úrazu ako pracovného úrazu, vzťahujúceho sa na plnenie pracovných úloh, žalovaná uviedla, že hoci z listu zamestnávateľa zo dňa 10. 10. 2023 vyplýva, že žalobca mal plniť pracovné úlohy (kontrola upevnenia nákladu na korbe vozidla), tieto mal vykonávať v nadväznosti na znenie pracovnej zmluvy v pracovnom čase. Žalobca predmetné činnosti dňa 09. 07. 2023 nevykonával v pracovnom čase, ale v dobe odpočinku, ktorá sa nezarátava do pracovného času. Žalovaná tiež uviedla, že hoci žalobca podľa tvrdenia zamestnávateľa vykonával činnosť, ktorá sa zásadne za činnosť, potrebnú na plnenie pracovných úloh považuje (§ 8 ods. 1 Zákona č. 461/2003 Z. z.), túto vykonával v čase, ktorý nie je súčasťou pracovného času. Žalobca podľa tachografovej karty mal vykonávať činnosť – čerpanie odpočinku v zmysle § 3 ods. 5 písm. c) Zákona o organizácii pracovného času v doprave, ktorý nemožno považovať za činnosť potrebnú pre plnenie pracovných úloh tak, ako to vyžaduje § 8 Zákona č. 461/2003 Z. z.. Žalobca má podľa pracovnej zmluvy vykonávať pracovné činnosti v pracovnej dobe, čo sa však dňa 09. 07. 2023 nestalo, nakoľko žalobca vykonával inak pracovnú činnosť v dobe odpočinku, ktorý sa nezarátava do pracovnej doby a nie je ani úkonom potrebným pre plnenie pracovných úloh. Žalovaná poistnú udalosť zo dňa 09.07.2023 považovala rovnako ako prvostupňový orgán verejnej správy za úraz nepracovný, nakoľko žalobca nesplnil základnú podmienku, požadovanú v § 85 Zákona č. 461/2003 Z. z., a to uznanie za dočasne práceneschopného v dôsledku pracovného úrazu. Žalobca nesplnil podmienky priznania nároku na úrazový príplatok. Napadnuté rozhodnutie žalovanej bolo žalobcovi doručené dňa 15. 01. 2024.

Správna žaloba

5. Žalobca sa správnou žalobou, doručenou správnemu súdu dňa 27. 02. 2024 v znení jej doplnenia, doručeného správnemu súdu dňa 04. 04. 2024 a 02. 05. 2024 domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia žalovanej, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu verejnej správy o nepriznaní nároku na úrazový príplatok za obdobie dočasnej pracovnej neschopnosti žalobcu odo dňa 10. 07. 2023 do ukončenia dočasnej pracovnej neschopnosti z titulu úrazu zo dňa 09. 07. 2023. V správnej žalobe žalobca namietol opis poistnej udalosti a uviedol, že poistnú udalosť utrpel pri kontrole a upevňovaní nákladu na návесе nákladného vozidla, keď urobil krok pravou nohou dozadu a následne celou váhou dopadol na pravú nohu na korbe návěsu z výšky 1,8 metra a dôsledkom pádu cítil silnú bolesť v pravom kolene. Ďalej žalobca poukázal na doplnenie dokazovania dopytom na posudkovú lekárku, ktorá uznala úraz žalobcu za pracovný. Žalobca tiež poukázal na to, že pracovníčka prvostupňového orgánu verejnej správy z vlastného dôvodu zamietla úraz ako pracovný. Uviedol, že odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu podal bez udania dôvodu, nakoľko v danom čase bol na kúpeľnej liečbe a čakal na vyjadrenie Sociálnej poisťovne Bratislava, ktorá napísala to isté. Žalobca sa vyjadril vo vzťahu k utrpenému úrazu dňa 09.07.2023 tak, že má

za to, že v čase pracovného úrazu, ktorý bol skráteným týždenným odpočinkom v Českej republike sa jedná o pracovný čas. Poukázal na to, že úlohou šoféra je skontrolovať kamión, ako i tovar, ktorý viez. Žalobca opísal mechanizmus kontroly kamiónu s tým, že už od začiatku otvorenia dverí návesu treba dbať na bezpečnosť s ohľadom na možnosť spadnutia tovaru na vodiča alebo s ohľadom na možnosť prepadnutia vodiča kvôli migrácii. Následne vodič kontroluje tovar podľa dokladov CMR a dodacích listov. Žalobca poukázal na to, že sa kontroluje to, aby bol tovar riadne upevnený, a to z dôvodu bezpečnosti vodiča, ako i tovaru, ktorý sa preváža a vodič je zaň zodpovedný. Tovar musí byť riadne upevnený. Tovar, ktorý žalobca viezol na vykládku (granulát na poľnohospodárske účely v „Big Bagu“) bol povolený, „gurtne“ boli spadnuté z tovaru. Kontrolu tovaru si žalobca nechával k večeru, ešte pred zotmením, nakoľko po tme je väčšie riziko prepadnutia. Do výjazdu na vykládku žalobcovi ostávalo cca 2 hodiny 30 minút. Žalobca uviedol, že pri práci použil zvyčajný postup, a to obuv s oceľovou špicou, rukavice a prilbu na hlave. Zároveň žalobca použil schodíky, ale aj rebrík, ktorý si pred vstupom do návesu dal. Žalobca tiež uviedol, že akonáhle si tovar s pásmi (gurtňami) vyrovnal tam, kde chýbal tovar a urobil krok vzad na miesto, kde nebolo nič, spadol medzi tovar do diery a utrpel úraz. Žalobca potom, čo odskackal na ľavej nohe do kabíny, si prostredníctvom telefónu zavolať záchranú službu v čase o 19.48 hod, pričom hovor trval 2 minúty 44 sekúnd. V čase práce pri skrátenom týždennom odpočinku si žalobca nemôže prepnúť pauzu na inú prácu. Žalobca zdôraznil, že pracovný úraz sa stal v návese a že u zamestnávateľa od dátumu pracovnej zmluvy (25. 01. 2021) do 18. 01. 2024 neabsolvoval žiadne školenie BOZP. Poukázal na to, že pracovný úraz dal prešetriť na inšpektorát práce. Žalobca podaním, doručeným správne súdu dňa 04. 04. 2024, uviedol, že záznam o registrovanom pracovnom úraze, ktorý spísal zamestnávateľ, je spísaný dostatočne pravdivo tak, ako sa žalobcovi stal. Poukázal na to, že úraz sa stal na parkovisku tankovacej pumpy Shell v meste Nové Město na Moravě, a to na návese kamióna. Opätovne poukázal na opis mechanizmu vzniku pracovného úrazu s tým, že počas výkonu práce mal a použil predpísané osobné ochranné pracovné pomôcky. K úrazu došlo v Českej republike, v Novom Měste na Moravě, kde bol dňa 09. 07. 2023 v nemocnici vyšetrený a dňa 10. 07. 2023 mu bolo urobené CT. K predmetnému podaniu pripojil aj odpoveď Inšpektorátu práce Trenčín, oddelenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zo dňa 18. 03. 2024 na podanie žalobcu, ktoré bolo inšpektorátu práce odstúpené dňa 22. 01. 2024 a záznam o registrovanom pracovnom úraze. Žalobca o nariadenie pojednávania nežiadal.

Vyjadrenie žalovanej

6. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k správnej žalobe navrhla, aby správny súd správnu žalobu podľa § 190 Zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) zamietol a aby žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. Žalovaná nesúhlasila s tým, aby správny súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania. Zopakovala skutkové zistenia, vyplývajúce z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a zdôraznila, že žalobca utrpel úraz počas odpočinku, ktorý sa do pracovného času nezaratúva, a preto úraz zo dňa 09. 07. 2023 nemohol byť klasifikovaný ako pracovný úraz podľa § 8 ods. 1 písm. a) Zákona č. 461/2003 Z. z.. Žalovaná citovala § 177, § 124, § 196 ods. 7, § 153 ods. 6, § 198 ods. 1 Zákona č. 461/2003 Z. z., § 195 ods. 1, § 196 ods. 1 a 2 Zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“), § 3 ods. 5 písm. b) a c), § 3 ods. 8, § 5 ods. 1 Zákona o organizácii pracovného času v doprave, § 4 písm. b) Zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Vo vzťahu k žalobnej námietke, že posudková lekárka uznala úraz žalobcu za pracovný, žalovaná uviedla, že posudkoví lekári v Sociálnej poisťovni nie sú kompetentní uznať úraz žalobcu za pracovný úraz. Kompetencie posudkového lekára v Sociálnej poisťovni vo vzťahu k úrazovému príplatku definuje § 153 ods. 6 a § 154 Zákona č. 461/2003 Z. z., pričom v zmysle týchto ustanovení posudkový lekár Sociálnej poisťovne len posudzuje zdravotný stav posudzovanej osoby, teda z medicínskeho hľadiska posúdi, či existuje príčinná súvislosť, teda prepojenie medzi utrpenou poisťnou udalosťou a zdravotnými ťažkosťami posudzovanej osoby. Z medicínskeho hľadiska tiež vyhodnocuje, či posudzovaná osoba je spôsobilá na návrat do zamestnania. Žiadne ustanovenie akéhokoľvek predpisu nevkladá kompetenciu posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne na určenie, či úraz pracovný je alebo nie je. Pokiaľ posudková lekárka v emaily zo dňa 27. 10. 2023 označila úraz žalobcu za pracovný, prekročila rozsah svojich oprávnení, ktoré jej priznáva zákon. Na konanie vo veciach úrazového poistenia sú príslušné organizačné zložky Sociálnej poisťovne a nie posudkoví lekári Sociálnej poisťovne. Ani poukaz žalobcu na to, že F. D. v Ambulantnej správe zo dňa 05. 12. 2023 konštatoval existenciu príčinnej súvislosti medzi úrazom žalobcu a jeho zdravotnými problémami, nie je podľa žalovanej spôsobilý nahradiť určenie toho, na čo je oprávnený jedine zamestnávateľ. Žalovaná zdôraznila, že zamestnávateľ uznal úraz žalobcu za pracovný a postupoval teda v prospech žalobcu.

Tiež uviedla, že si je vedomá, že v zmysle Rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžsk/99/2019 zo dňa 24. 03. 2021 je takéto stanovisko zamestnávateľa pre žalovanú záväzné. Podľa žalovanej však stanovisko zamestnávateľa nemôže odporovať legislatíve. Podľa zamestnávateľa, čo potvrdil aj v liste zo dňa 10. 10. 2023, žalobca v čase utrpenia úrazu čerpal skrátený týždenný odpočinok, ktorý sa nezapočítava do pracovného času žalobcu. Čerpanie týždenného odpočinku, ktorý nie je predstaviteľom „ad hoc“ odpočinku, teda odpočinku, ktorý je potrebný len na účely dosiahnutia konkrétneho cieľa (napr. vykládka tovaru) predstavuje odpočinok, ktorého čerpanie ukladá zamestnancovi v doprave priamo zákonodarca prostredníctvom Zákona o organizácii pracovného času v doprave. Odpočinok, ktorý je potrebný len príležitostne, ktorý sa nedá Zákonom o organizácii pracovného času v doprave predpokladať, sa zaratúva do pracovného času. Pokiaľ však ide o odpočinok, ako povinný týždenný odpočinok, ktorý je predpísaný Zákonom o organizácii pracovného času v doprave a je teda očakávateľný, tento sa do pracovného času nezaratúva. Žalovaná zotrvala na stanovisku, že žalobca utrpel úraz dňa 09. 07. 2023 počas čerpania týždenného odpočinku (dôkazom čoho je aj tachografová karta) teda mimo pracovného času, a teda nemožno ho považovať za úraz pracovný. Žalovaná ďalej uviedla, že k neuznaniu úrazu za pracovný úraz nedošlo na základe nepreukázania absolvovania školenia žalobcu o BOZP, prípadne na základe zle vypísaného záznamu o pracovnom úraze, ale na základe znenia Zákona o organizácii pracovného času v doprave, v zmysle ktorého doba odpočinku sa do pracovného času nezaratúva, a preto námietky žalobcu sú v tomto smere irelevantné. Žalovaná tiež poukázala na list zamestnávateľa žalobcu zo dňa 10. 10. 2023, v ktorom zamestnávateľ na preukázanie správnosti svojho záveru o pracovnom úraze poukázal na znenie Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke s tým, že v súlade s derogačnými pravidlami „lex specialis derogat legi generali“ Zákon č. 8/2009 Z. z. je všeobecnou normou voči Zákonu o organizácii pracovného času v doprave. Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade je rozhodujúca organizácia času (pracovný čas, doba odpočinku) podľa Zákona o organizácii pracovného času v doprave. Podľa žalovanej dochádza k rešpektovaniu názoru súdnej moci, ako aj oprávnenia zamestnávateľa rozhodovať o charaktere poistných udalostí, avšak žalovaná je ako vykonávateľka zákona povinná dozerať na dôsledné rozhodovanie vo veciach nárokov žiadateľov o dávky, a teda aj na dôsledné dodržiavanie právnych predpisov. Za predpokladu, že žalovaná zistí rozpor medzi tvrdením zamestnávateľa a legislatívou je povinná toto reflektovať. Žalovaná ako aj prvostupňový orgán verejnej správy bol preto nútený neprijíť stanovisko zamestnávateľa o charaktere úrazu žalobcu zo dňa 09. 07. 2023 a rozhodnúť na základe právne a zákonne správneho podkladu.

Replika žalobcu

7. Žalobca v replike, ktorá bola správne súdu doručená dňa 18. 06. 2024 uviedol, že pracovný úraz sa nestal počas čerpania minimálneho denného odpočinku, ale v týždennom skrátenom odpočinku, čo predstavuje 24 hodín. Poukázal na to, že ak je vodič vyslaný do zahraničia, má zaplatené diéty, z čoho vyplýva, že je v práci. Zopakoval, že pracovný úraz sa stal žalobcovi na návese pri upevňovaní povoleného tovaru a nie na mieste mimo ťahača alebo návesu. Zdôraznil, že záchranná služba prišla na miesto, kde sa pracovný úraz stal a nie na miesto mimo kamiónu. Poukázal na to, že zamestnávateľ po žalobcu prišiel na druhý deň do nemocnice a previezol ho do nemocnice v Martine. Ďalej uviedol, že vie, že posudková kontrola nerozhoduje o tom, či je úraz pracovný a že o tom rozhoduje zamestnávateľ, ktorý mu odmietol dať kópiu pracovného úrazu. Tiež uviedol, že zamestnávateľ uznal úraz ako pracovný aj keď sa tento stal v týždennom skrátenom odpočinku. Podľa žalobcu uvedenému nasvedčuje i ošetrovanie žalobcu na mieste kamiónu, cestovné diéty v zahraničí, jeho odcestovanie, ošetrovanie v zahraničí, príchod zamestnávateľa, odvoz zamestnávateľom, operácia a následky.

Duplika žalovanej

8. Žalovanou nebolo podané ďalšie vyjadrenie po doručení repliky žalobcu.

Posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov

9. Zákonom č. 151/2022 Z. z. o zriadení Správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol zriadený Správny súd v Banskej Bystrici. Správny súd v Banskej Bystrici ako vecne a miestne príslušný (§ 10 SSP a § 13 ods. 3 SSP) preskúmal správnu žalobou napadnuté rozhodnutie a postup, ktorý mu predchádzal (vrátane prvostupňového rozhodnutia), nielen v rozsahu a z dôvodov uvedených v správnej žalobe, ale aj nad rozsah žalobných bodov, keďže sa jedná o správnu žalobu v sociálnych veciach fyzickej osoby, kedy správny súd nie je viazaný žalobnými bodmi (§ 203 ods. 2 SSP a § 134 ods. 2 písm.

d) SSP v spojení s § 6 ods. 2 písm. c) SSP), a to na nariadenom pojednávaní dňa 11. 02. 2025, pričom dospel k záveru, že správna žaloba je dôvodná.

10. Správna žaloba žalobcu je osobitným druhom správnej žaloby, a to žalobou v sociálnych veciach, ktorá je upravená v Tretej časti Správneho súdneho poriadku. K správnym žalobám fyzických osôb v sociálnych veciach správne súdy pristupujú v zásade neformálne. Podľa § 134 ods. 1 SSP je správny súd viazaný rozsahom a dôvodmi správnej žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak. Výnimky z tohto všeobecného pravidla sú vymedzené v § 134 ods. 2 SSP, pričom medzi tieto výnimky patrí aj správna žaloba v sociálnych veciach podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP, ak je žalobcom fyzická osoba.

11. Žalobca sa na nariadené pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' ospravedlnil podaním doručeným Správnemu súdu dňa 11. 02. 2025 až po vykonaní pojednávania. Poverená zástupkyňa žalovanej na nariadenom pojednávaní navrhla správnu žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietnuť a nepriznať žalobcovi náhradu trov konania. Zotrvala na vyjadrení k správnej žalobe zo dňa 27. 05. 2024. Poukázala na definíciu pracovného úrazu podľa § 8 ods. 1 písm. a) Zákona č. 461/2003 Z. z. s tým, že úraz, ktorý sa stal žalobcovi, utrpel počas čerpania minimálneho denného odpočinku, ktorý sa v zmysle Zákona o organizácii pracovného času v doprave do pracovného času nezapočítava. Uviedla že podľa dostupnej spisovej dokumentácie sa nekonalo ani o úkony potrebné pred začatím alebo po ukončení výkonu prác, pričom otázku, či ide alebo nejde o pracovný úraz Sociálna poisťovňa posudzovala podľa § 198 ods. 1 Zákona č. 461/2003 Z. z..

12. Podľa § 83 Zákona č. 461/2003 Z. z. (v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia) poškodený na účely poskytovania úrazových dávok je zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 a fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2, ak utrpeli pracovný úraz alebo sa u nich zistila choroba z povolania

13. Podľa § 85 Zákona č. 461/2003 Z. z. (v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia) zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16, ktorý v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania bol uznaný za dočasne práceneschopného, má nárok na úrazový príplatok od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti, ak má nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti podľa osobitného predpisu⁵¹⁾ alebo nárok na výplatu nemocenského z nemocenského poistenia.

14. Podľa § 8 ods. 1 písm. a) Zákona č. 461/2003 Z. z. (v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia) pracovný úraz podľa tohto zákona je poškodenie zdravia alebo smrť fyzickej osoby spôsobené nezávisle od jej vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov, ktoré zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 utrpel pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh, pre plnenie pracovných úloh alebo služobných úloh a pri odvracaní škody hroziacej zamestnávateľovi.²⁶⁾

15. Podľa § 8 ods. 4 Zákona č. 461/2003 Z. z. (v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia) plnenie pracovných úloh alebo služobných úloh podľa odsekov 1 a 2 je a) výkon pracovných povinností vyplývajúcich z pracovného pomeru alebo služobných povinností vyplývajúcich zo štátnozamestnaneckého pomeru alebo služobného pomeru, b) iná činnosť vykonávaná na príkaz zamestnávateľa a c) činnosť, ktorá je predmetom pracovnej cesty alebo služobnej cesty.

16. Podľa § 8 ods. 5 písm. a) Zákona č. 461/2003 Z. z. (v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia) v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh zamestnanca podľa odsekov 1 a 2 je úkon potrebný na výkon práce a úkon počas práce zvyčajný alebo potrebný pred začiatkom práce alebo po jej skončení; tieto úkony nie sú cesta do zamestnania a späť, okrem cesty súvisiacej s vykonávaním služobnej pohotovosti podľa osobitného predpisu,²⁷⁾ stravovanie, ošetrovanie alebo vyšetrenie v zdravotníckom zariadení ani cesta na ne a späť, s výnimkou uvedenou v písmene b),

17. Podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP správny súd rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ak vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

18. Predmetom preskúmacieho konania je rozhodnutie žalovanej, ktorým potvrdila prvostupňové rozhodnutie, ktorým nebol žalobcovi priznaný nárok na úrazový príplatok, nakoľko úraz zo dňa 09. 07. 2023, z titulu ktorého si žalobca uplatňuje nárok na úrazový príplatok ako dávku úrazového poistenia, nie

je pracovným úrazom, keďže sa stal v dobe odpočinku, ktorý sa nezarátava do pracovnej doby žalobcu a nemalo sa jednať o úkon potrebný na plnenie pracovných úloh.

19. Priznanie úrazového príplatku podľa § 85 Zákona č. 461/2003 Z. z. predpokladá kumulatívne splnenie troch podmienok, a to status zamestnanca, ktorý utrpel pracovný úraz, uznanie zamestnanca za dočasne práceneschopného v dôsledku pracovného úrazu a súbeh nároku na úrazový príplatok s nárokom na náhradu príjmu alebo s nárokom na výplatu nemocenského z nemocenského poistenia. Z obsahu administratívneho a súdneho spisu správny súd zistil, že na základe elektronického potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti žalobcu zo dňa 10. 07. 2023 v znení zmeny zo dňa 21. 07. 2023, vystaveného F. F. G., žalobca požiadal prvostupňový orgán verejnej správy o poskytnutie úrazového príplatku v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 09. 07. 2023. V elektronickom potvrdení o dočasnej práceneschopnosti žalobcu v znení jeho zmeny bol ako dôvod dočasnej práceneschopnosti žalobcu vyznačený „Pracovný úraz“. Podľa záznamu o registrovanom pracovnom úraze spísaného zamestnávateľom žalobcu (KREN EXPRES, s.r.o.) doručeného prvostupňovému orgánu verejnej správy dňa 02. 08. 2023 žalobca utrpel úraz na parkovisku, kde dňa 09. 07. 2023 o 19:49 hod. počas denného odpočinku a zároveň zákazu jazdy pre nákladné vozidlá v Českej republike kontroloval upevnenie prepravovaného tovaru, pričom po ukončení tejto činnosti pri schádzaní z návesu sa pošmykol a privodil si poranenie - zlomeninu v pravom kolene. Žalobca mal a aj počas výkonu práce používal predpísané osobné pracovné pomôcky. Z Oznámenia poistnej udalosti k úrazovému poisteniu v znení jeho opravy ďalej vyplynulo, že zamestnávateľ uznáva úraz a s ním spojené poškodenie zdravia žalobcu za pracovný úraz s tým, že miera zavinenia žalobcu ako poškodeného na vzniku škody je 0 %. Žalobca bol po úraze transportovaný zdravotníckou záchrannou službou do Nemocnice Nové Město na Moravě. Prvostupňový orgán verejnej správy vyzval zamestnávateľa žalobcu výzvou zo dňa 02. 10. 2023, aby oznámil, či úraz žalobcu považuje za pracovný úraz a aby uviedol, o akú prestávku, počas ktorej došlo k úrazu, išlo. Zamestnávateľ žalobcu dňa 16. 10. 2023 oznámil, že k úrazu došlo v čase, kedy žalobca vykonával skrátený týždenný odpočinok (24 hod.), pričom úraz zamestnávateľ kvalifikoval ako pracovný úraz. Prvostupňový orgán verejnej správy v rámci doplnenia dokazovania vyzval posudkovú lekárku na vyjadrenie sa, či dočasná pracovná neschopnosť žalobcu od 10. 07. 2023 je od začiatku v súvislosti s pracovným úrazom zo dňa 09. 07. 2023, pričom posudková lekárka emailom dňa 27. 10. 2023 oznámila, že dočasná pracovná neschopnosť žalobcu je od začiatku v súvislosti s pracovným úrazom zo dňa 09. 07. 2023 a naďalej trvá.

20. V predmetnej veci podľa správneho súdu nie je sporným skutkový stav, ktorý bol ustálený dokazovaním vykonaným zo strany orgánov verejnej správy. Správny súd súčasne považuje za nesporné, že žalobca bol na základe Pracovnej zmluvy uzatvorenej dňa 25. 01. 2021 v pracovnoprávnom pomere u žalovaného na dobu neurčitú. Ako zamestnanec vykonával u žalovaného ako zamestnávateľa od 26. 01. 2021 prácu vodiča medzinárodnej kamiónovej dopravy. Za nespornú považoval správny súd aj skutočnosť, že žalobca dňa 09. 07. 2023 o 19:49 hod. utrpel úraz počas pracovnej cesty z mesta Greifswald v Nemecku do mesta Kuřim v Českej republike, čo potvrdzuje Záznam o výkone v zahraničnej preprave, a to počas doby odpočinku v areáli parkoviska čerpacej stanice v meste Nové Město na Moravě v Českej republike, kde odparkoval nákladné motorové vozidlo. Nebola sporná ani skutočnosť, že žalobca bol v dôsledku pracovného úrazu uznaný dočasne práceneschopným, pričom jeho dočasná práceneschopnosť trvala od 10. 07. 2023.

21. Pokiaľ žalobca v správnej žalobe upravil opis priebehu úrazového deja v tom smere, že namiesto slovného spojenia použitého v odôvodnení napadnutého rozhodnutia v znení: „...žiadateľ počas kontroly upevnenia nákladu zoskočil z korby návesu, pričom pocítil silnú bolesť v pravom kolene...“ uviedol, že: „...pri kontrole a upevňovaní nákladu na návese nákladného vozidla som urobil krok pravou nohou dozadu a následne som celou váhou dopadol na pravú nohu na korbe návesu z výšky 1,8 m dôsledkom pádu som cítil silnú bolesť v pravom kolene...“, správny súd uvádza, že predmetná námietka nie je právne významná. Je nesporné vo vzťahu k ustáleniu priebehu úrazového deja, že úraz sa stal pri činnosti žalobcu spočívajúcej v kontrole upevnenia prepravovaného nákladu v dôsledku pádu žalobcu z návesu nákladného motorového vozidla so vznikom následku v podobe zlomeniny dolnej končatiny. Správny súd na tomto mieste zdôrazňuje, že nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu orgánu verejnej správy podľa tretej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku (§ 199 a nasl. SSP) je posudzovať, či orgán verejnej správy príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými

právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie orgánu verejnej správy bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. V súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutia žalovaného orgánu verejnej správy v sociálnych veciach správny súd nie je viazaný rozsahom dôvodov uvedených v správnej žalobe, ak žalobca je fyzickou osobou, ktorou namieta nezákonnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej správy a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy je podmienená zákonnosťou postupu orgánu verejnej správy predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. Správny súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy teda preskúmava, či orgán verejnej správy konal a rozhodol v súlade so zákonom, či v administratívnom konaní postupoval v súčinnosti s účastníkom konania, či sa vysporiadal s jeho námietkami a či na základe skutkových zistení a na základe logického a rozumného uváženia ustálil správne svoj právny záver. V danej veci bolo rozhodujúcou skutočnosťou pre orgány verejnej správy pre vydanie rozhodnutia o nepriznaní nároku na úrazový príplatok žalobcu to, že neboli splnené podmienky stanovené v § 85 Zákona č. 461/2003 Z. z., a to konkrétne podmienka, že žalobca nebol uznaný za práceneschopného v dôsledku pracovného úrazu, resp. že úraz, ktorý dňa 09. 07. 2023 utrpel žalobca je úrazom nepracovným, keďže nespĺňa definíciu pracovného úrazu podľa § 8 ods. 1 písm. a) Zákona č. 461/2003 Z. z.. Žalobca ani v správnej žalobe, či jej doplnení a ani v replike neuviedol, aký vplyv na zákonnosť rozhodnutia má mať ním uvedená úprava opisu úrazového deja. Sporným v posudzovanej veci je podľa správneho súdu výlučne to, či záver o nepriznaní nároku žalobcu na úrazový príplatok je výsledkom správneho právneho posúdenia, t.j. či úraz žalobcu zo dňa 09. 07. 2023 je alebo nie je pracovným úrazom.

22. Žalobca v prospech právneho posúdenia jeho úrazu zo dňa 09. 07. 2023 ako pracovného úrazu poukazoval na jeho uznanie za pracovný úraz zo strany posudkovej lekárky ako i zamestnávateľa. Správny súd uvádza, že na konanie vo veciach úrazového poistenia sú príslušné organizačné zložky Sociálnej poisťovne a nie posudkoví lekári Sociálnej poisťovne. S poukazom na závery Rozsudku veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 19SVs/3/2024 zo dňa 09. 12. 2024 (bod 23.) správny súd konštatuje, že otázka, či určitý úraz možno považovať za pracovný úraz na účely § 8 Zákona č. 461/2003 Z. z. je otázkou samotného Zákona o sociálnom poistení, takže posudzovať ju patrí žalovanej. Tým nie je vylúčená možnosť organizačných zložiek Sociálnej poisťovne v rámci ustálenia charakteru úrazu požiadať v súlade s § 153 Zákona č. 461/2003 Z. z. posudkového lekára o vyjadrenie k súvislosti dočasnej pracovnej neschopnosti poškodeného s úrazom, nakoľko podľa § 195 ods. 2 Zákona č. 461/2003 Z. z. sú podkladmi rozhodnutia najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti s tým, že podľa ods. 4 citovaného ustanovenia organizačná zložka Sociálnej poisťovne pri posudzovaní veci objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

23. Správny súd ďalej s poukazom na závery uvedené v odôvodnení citovaného Rozsudku veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (body 24. a 25.) uvádza, že organizačné zložky Sociálnej poisťovne v zásade nie sú viazané ani vyhlásením zamestnávateľa poškodeného zamestnanca, že úraz je pracovným úrazom, nakoľko „ustanovenie § 8, ani ustanovenie § 83 zákona č. 461/2003 Z. z. neustanovujú, že by pre posúdenie úrazu ako pracovného úrazu alebo určitej osoby ako poškodeného malo byť rozhodujúce práve vyhlásenie zamestnávateľa, a ustanovenia skorších predpisov, ktoré vyhláseniu zamestnávateľa prisudzovali takéto účinky, neboli prevzaté do novších právnych predpisov. Záver o viazanosti či neviazanosti organizačnej zložky žalovanej prejavom zamestnávateľa nemožno vyvodiť ani z ustanovenia § 231 ods. 1 písm. h) cit. zák., na ktorý tiež odkazovala časť doterajšej judikatúry.“ Správny súd odhliadnuc od vyššie uvedeného však dáva do pozornosti, že v zmysle záverov citovaného rozsudku, ktorý je podľa správneho súdu možné aplikovať (nakoľko nielen v prípade nároku na náhradu za bolesť, ktorá bola predmetom konania pred veľkým senátom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ale i v prípade nároku na úrazový príplatok je pracovný úraz jednou z materiálnych podmienok tvoriacich imanentnú súčasť priznania dávky) je jednou z podmienok vzniku nároku na úrazové dávky neexistencia liberácie (zbavenia sa zodpovednosti) zamestnávateľa za pracovný úraz (bod 25. Rozsudku veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 19SVs/3/2024 zo dňa 09. 12. 2024). Správny súd poukazuje v tejto spojitosti na to, že v posudzovanom prípade zamestnávateľ žalobcu od počiatku, od kedy sa dozvedel o úraze žalobcu ako i v samotnom dávkovom konaní (v tomto prípade o nároku žalobcu na úrazový príplatok) uznáva svoju plnú zodpovednosť za pracovný úraz žalobcu a nijako sa nedomáha zbavenia svojej zodpovednosti (§

110 ods. 2 Zákona č. 461/2003 Z. z.), a teda negatívna podmienka sa nenaplnila a nárok na úrazové dávky vznikol za predpokladu, že sú splnené aj ostatné zákonné podmienky. Správny súd potom zameral svoju pozornosť už len na zásadnú spornú otázku, a to, či úraz, ktorý žalobca utrpel dňa 09. 07. 2023 bol úrazom pracovným a či v danom prípade mohol žalobcovi vzniknúť nárok na úrazový príplatok.

24. Žalovaná v napadnutom rozhodnutí vychádzala zo záveru, že je vyhlásením zamestnávateľa o tom, že uznáva úraz žalobcu za pracovný úraz síce viazaná, avšak takéto vyhlásenie nesmie odporovať legislatíve. Rozpor v legislatíve žalovaná videla v tom, že žalobca bol v zmysle Pracovnej zmluvy povinný vykonávať zverenú prácu v pracovnej dobe a doba odpočinku, ktorú v čase vzniku poistnej udalosti čerpal sa do pracovného času s poukazom na § 3 ods. 5 písm. c) a § 3 ods. 8 Zákona o organizácii pracovného času v doprave nezaratúva, a preto poistná udalosť zo dňa 09. 07. 2023 nie je pracovným úrazom.

25. Pokiaľ organizačné zložky Sociálnej poisťovne negatívne stanovisko ku kvalifikácii úrazu žalobcu ako úrazu pracovného založili na argumentácii, že vzhľadom na to, že žalobca utrpel úraz počas doby odpočinku, nemožno ho považovať za úraz pracovný, správny súd uvádza, že v posudzovanom spore je potrebné mať na zreteli, že žalobca utrpel úraz na pracovnej ceste (z mesta Greifswald v Nemecku do mesta Kuřim v Českej republike), a preto i dobu odpočinku, počas ktorej sa úraz stal (čo nebolo sporné), je nutné vnímať ako súčasť pracovnej cesty žalobcu, pričom je zrejmé, že žalobca nerealizoval odpočinok napr. v domácom prostredí mimo miesta výkonu práce (zdržoval sa pri nákladnom motorovom vozidle). Správny súd sa nestotožňuje s názorom prvostupňového orgánu verejnej správy (str. 4 prvostupňového rozhodnutia), že v prípade odpočinku je irelevantné, či išlo o odpočinok v kabíne vozidla alebo na inom mieste a že je rozhodujúce len to, či išlo o odpočinok mimo pracovného času, ktorý nemožno považovať za výkon potrebný pred začatím práce. Podľa správneho súdu sú organizačné zložky Sociálnej poisťovne povinné v rámci posudzovania otázky, či ide alebo nejde o pracovný úraz prihliadať na celý kontext udalostí a špecifiká danej situácie. Z legálnej definície pracovného úrazu podľa § 8 ods. 1 písm. a) Zákona č. 461/2003 Z. z. vyplýva, že úraz zamestnanca zamestnávateľa možno kvalifikovať ako pracovný, ak zamestnanec utrpel poškodenie zdravia alebo smrť spôsobené nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlym a násilným pôsobením vonkajších vplyvov, ktoré zamestnanec zamestnávateľa utrpel pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, pre plnenie pracovných úloh a pri odvracaní škody hroziacej zamestnávateľovi. Správny súd má za to, že pracovný úraz sa viaže výhradne na plnenie pracovných úloh alebo činnosť priamo súvisiacu s ich plnením, a to nezávisle od pracovného času, ktorý je vo vzťahu k výkonu práce alebo plneniu pracovných úloh užším pojmom. Správny súd má za to, že k plneniu pracovných úloh alebo činnosti v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh môže dôjsť aj mimo pracovného času, pričom takýmto prípadom s prihliadnutím na konkrétne okolnosti každej situácie môžu byť aj úrazy zamestnancov, ktoré utrpeli na pracovnej ceste počas doby odpočinku.

26. Medzi plnenie pracovných úloh ustanovenie § 8 ods. 4 písm. a) Zákona č. 461/2003 Z. z. zaraďuje aj výkon pracovných povinností vyplývajúcich z pracovného pomeru. Úkony potrebné na výkon práce a úkony počas práce zvyčajné alebo potrebné pred začiatkom práce alebo po jej skončení Zákon č. 461/2003 Z. z. v ustanovení § 8 ods. 5 písm. a) zaraďuje pod priamu súvislosť s plnením pracovných úloh. Úkon v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh podľa § 8 ods. 5 písm. a) Zákona č. 461/2003 Z. z. ako úkon potrebný na výkon práce a úkon počas práce zvyčajný alebo potrebný pred začiatkom práce alebo po jej skončení, je podľa správneho súdu potrebné posudzovať s prihliadnutím na jednotlivé úkony viažuce sa na opis činností zamestnanca, konkrétne pracovné podmienky, či pracovné prostredie, t.j. ako už bolo uvedené v celom kontexte udalostí a špecifik danej situácie. Z náplne práce vodiča medzinárodnej kamiónovej prepravy, ktorú predložil v dávkovom konaní zamestnávateľ žalobcu vyplynulo, že žalobca mal vykonávať i opatrenia proti posunutiu tovaru počas jazdy a zároveň v zmysle bodu 1. článku V. Pracovnej zmluvy bol zodpovedný za riadne hospodárenie so zverenými predmetmi. Z tvrdení žalobcu vyplynulo, že tovar, ktorý viezol na vykládku (mesto Kuřim v Českej republike z Nemecka) bol povolený. Zamestnávateľ žalobcu sa zároveň v reakcii na výzvu prvostupňového orgánu verejnej správy vyjadril, že kontrolu upevnenia tovaru bol žalobca povinný vykonať pred jazdou, pričom k nej pristúpil dňa 09. 07. 2023 (kedy mal začať prácu) skôr, než o 22:00 hod. (začiatok jazdy), a to z dôvodu zníženej viditeľnosti. Zamestnávateľ žalobcu zároveň poprel, že by žalobca požil alkohol alebo omamné a psychotropné látky (bod 14. Oznámenia poistnej udalosti). V konaní tiež bolo podľa správneho súdu nesporné, že žalobca kontroloval upevnenie prepravovaného nákladu na nákladnom motorovom vozidle počas doby odpočinku, pričom uvedené nemožno považovať za

porušenie pracovnoprávných predpisov, nakoľko ide o takú činnosť, ktorá je predmetom pracovnej cesty a úkonom pred začiatkom práce (jazdy) zvyčajným a daná činnosť vyplývala (aj podľa vyjadrenia zamestnávateľa) žalobcovi z opisu jeho pracovnej činnosti vodiča medzinárodnej kamiónovej dopravy.

27. I napriek tomu, že odpočinok je vo všeobecnosti charakterizovaný neplnením pracovných úloh, rozhodujúce je posúdenie reálnej činnosti žalobcu (úkonov v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh), pri ktorej sa úraz stal. Podľa správneho súdu pokiaľ ide o činnosť vodičov medzinárodnej kamiónovej prepravy na pracovnej ceste, možno za činnosť zvyčajnú alebo potrebnú pred začiatkom práce považovať prípravu na plnenie pracovných úloh, a to spravidla prípravu a kontrolu vozidla pred jazdou či po nej alebo dopĺňanie pohonných hmôt či iných médií. Za rozhodujúcu skutočnosť správny súd považoval to, že úraz žalobca utrpel počas vyslania na pracovnú cestu z Nemecka do Českej republiky (i keď počas doby odpočinku) na návесе nákladného motorového vozidla počas kontroly upevnenia prepravovaného nákladu, za ktorý bol zodpovedný a vo vzťahu ku ktorému mu svedčala povinnosť predmetnú kontrolu upevnenia nákladu pred jazdou vykonať, pričom predmetnú činnosť možno považovať za úkon v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh. Správny súd na tomto mieste poukazuje i na to, že žalovaná sama v odôvodnení napadnutého rozhodnutia (str. 4) nepopiera, že žalobca vykonával (síce mimo pracovného času v dobe odpočinku) „inak pracovnú činnosť“. Následne však žalovaná uvádza, že v prípade tejto „inak pracovnej činnosti“ nešlo o úkon potrebný pre plnenie pracovných úloh. Podľa správneho súdu však žalovaná činnosť žalobcu, ktorú nemožno podľa záverov organizačných zložiek Sociálnej poisťovne považovať za potrebnú pre plnenie pracovných úloh, vyhodnocovala výlučne vo väzbe na pracovný čas. Čerpanie doby odpočinku žalobcom nebolo v konaní sporné, samotná doba odpočinku však nevylučuje, aby úraz žalobcu vo väzbe na okolnosti posudzovaného prípadu bol pracovným úrazom.

28. Na základe vyššie uvedeného správny súd dospel k záveru, že správna žaloba žalobcu je dôvodná, a preto napadnuté rozhodnutie žalovanej zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP, keďže vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

29. V ďalšom konaní žalovaná opätovne posúdi splnenie zákonných podmienok pre žalobcom uplatnený nárok na priznanie úrazového príplatku, najmä posúdi, či na základe zisteného skutkového stavu je možné prijať záver o nesplnení zákonných podmienok podľa § 85 Zákona č. 461/2003 Z. z. na priznanie nároku na úrazovú dávku (úrazový príplatok), pričom zohľadní v tomto rozsudku vyjadrený právny názor správneho súdu (§ 191 ods. 6 SSP). Rozhodnutie žalovaná pritom odôvodní tak, aby obsahovalo všetky náležitosti v zmysle § 209 ods. 4 Zákona č. 461/2003 Z. z..

30. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP, podľa ktorého správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech. Žalobca bol v konaní úspešný, a preto mu správny súd priznal úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania a zaviazal žalovaného na ich náhradu. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Doručený rozsudok je právoplatný (§ 145 ods. 1 SSP).

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je potrebné podať na Správnom súde v Banskej Bystrici v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia oprávnenému subjektu (§ 443 ods. 1 SSP). Kasačná sťažnosť podaná v listinnej podobe musí byť podaná v potrebnom počte vyhotovení (§ 56 ods. 3 SSP).

Podľa § 445 ods. 1 a 2 SSP, (1) v kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť: a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). (2) Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že: a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, b) ten,

kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd, f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ nemusí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom (§ 449 ods. 2 písm. b) SSP).